

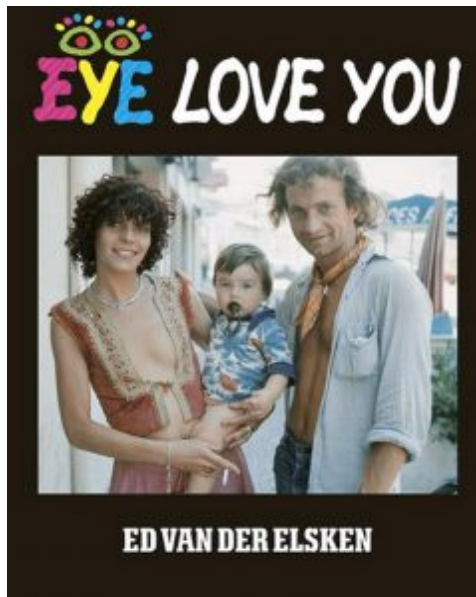
Parademuseum - Ed van der Elsken - Eye Love You - recensie

Lust for life

recensie: Parademuseum: Eye Love You - Ed van der Elsken

woensdag 06 juli 2016 / door: [André van Dijk](#) 4 Sterren

Theaterfestival De Parade is een nieuwe attractie rijker. De na vele jaren nog altijd betoverende sfeer op het Paradeterrein is aangevuld met een heus Parademuseum. Geen statische tentoonstelling van beelden uit de oude doos, maar een korte, hevige ervaring die de zintuigen prettig overrompelt.

Eye Love You, heruitgave Uitgeverij Lectoris (2016)

Het nieuwe museum zal jaarlijks 'ingevuld' worden door een grote broer uit het Nederlandse museumlandschap. In 2016 zorgt het Nederlands Fotomuseum Rotterdam voor de aftrap, met een dynamische presentatie van het werk van fotograaf en filmer Ed van der Elsken (1925-1990). De archieven van Van der Elsken zijn in beheer van het Fotomuseum – de door schimmel aangetaste kleurenbeelden worden op dit moment gerestaureerd om ze te behouden voor de toekomst. Met deze herstelde dia's is het eerste kleurenboek *Eye Love You* (1977) van Van der Elsken heruitgegeven én wordt het nieuwe Parademuseum opgetuigd.

Flirterig

Vanaf comfortabele oude banken – de kringloopwinkel heeft hier goede zaken gedaan – kijken we naar vier verschillende projectieschermen. Een hoofdtelefoon brengt muziek en gaat langzaam over in het stemgeluid van de fotograaf. We lopen midden in Amsterdam in de vroege jaren zeventig en volgen het oog van de fotograaf, gericht op excentrieke voorbijgangers. “Zo, zo, gewoon hand in hand?” roept hij naar een stuurs kijkend vrouwenkoppel dat haastig wegdraait. Een paar Duitse punkers proberen uitdagend de filmcamera te tongen, terwijl Van der Elsken lacherig reageert: “Jawohl, en nog brutaal auch?”

Eye Love You (1977) © Ed van der Elsken / Collectie Nederlands Fotomuseum

Het korte filmpje werpt een snelle blik op de ontwapenende werkwijze van de fotograaf. In tegenstelling tot menig straat- en snapshotfotograaf probeert Van der Elsken niet onzichtbaar te blijven en doet hij niet aan *hit-and-run*. Hij zoekt zijn onderwerpen in de menigte, maakt oogcontact en spreekt ze aan alsof hij oude vrienden ontmoet. Het is een uitdagende vorm van communicatie, soms komisch of flirterig, die hem op gelijke voet brengt met de te fotograferen passanten. Ze kijken naar hem, reageren met een verraste blik en maken een snelle pose voor het oog van de lens. Soms krijgt hij een boze middelvinger opgestoken, maar zelfs dat gaat gepaard met een zweem van een glimlach. De fotograaf is in zijn element, de mensen zien hem zoals hij hen ook ziet en doen vervolgens wat hij wil.

Levenslustig

De doorlopende projectie van de beelden uit *Eye Love You* gaat gepaard met een fraaie muziekkeuze. Het ingetogen 'I love you' van Lou Reed zet de toon, waardoor het tijdsgewricht ten diepste voelbaar wordt. De afwisseling met het machtige 'Lust for life' van Iggy Pop geeft de voorstelling een bijzondere lading. Dít is Ed van der Elsken ten voeten uit: levendig, levenslustig en lichtelijk neurotisch. Zijn foto's zweven over de schermen en tonen de mens in al zijn kracht en zwakheid, in Amsterdam, in Nederland, in Afrika en in Azië. Of het nu gaat om de verering van het lichaam, de consumering van de liefde, het oude en het nieuwe leven, de fotograaf is erbij en kijkt ernaar. En plaatst zichzelf nadrukkelijk tussen camera en onderwerp.

Eye Love You (1977) © Ed van der Elsken / Collectie Nederlands Fotomuseum

De Hollandse hippie- en naaktstrandcultuur wordt aangevuld met foto's gemaakt tijdens de vele reizen van Van der Elsken. Altijd zijn het de mensen die hem fascineren en waar hij zijn camera op richt. Militairen in Chili, boeren in Birma, een homostel in Japan: de machtigen, de verdrukten en de verliefden krijgen een podium in het universum van de fotograaf. In het boek *Eye Love You* geeft hij veel beelden ook een opgewonden moralistisch commentaar mee, zoals het portret van een gesluierde moslimvrouw in Bangladesh: 'Zodra ze getrouwd is krijgt ze een zak over d'r kop (...) Zij is immers het bezit van een bepaalde man. Achterlijke klootzakken!'

Het volgens Van der Elsken 'mensenboek, vrouwen- en mannenboek, libido-,

sex-, liefdes- en vriendschapsboek' is een eigenzinnig tijdsdocument in de fraai geproduceerde heruitgave. De gelijknamige, maar korte voorstelling in het Parademuseum vormt een mooie opmaat naar een kennismaking met zijn dynamische, maar ook wisselvallige oeuvre. Uitdagende en confronterende foto's die naar meer smaken, maar helaas in de paar minuten Paradetijd wat te snel voorbijschieten. Zij het met mooie muziek.

Parademuseum: Eye Love You - Ed van der Elsken

Gezien in: Theaterfestival de Parade, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Amsterdam

Nog te zien tot: zondag 28 augustus 2016

Beoordeling: 4 sterren